

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาวะผู้นำในกลุ่มเยาวชนกะเหรี่ยงและม้ง และเพื่อศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขการพัฒนาภาวะผู้นำในกลุ่มเยาวชนกะเหรี่ยงและม้ง กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนกะเหรี่ยงและม้ง เพศชายและเพศหญิง อายุ 14-28 ปี จำนวน 3 ชุมชน ประกอบด้วย (1) บ้านวะโคโกร ต.แม่สอง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก (2) บ้านขุนตื้นน้อย-บ้านปีพอ ต.แม่ตั้น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ และ (3) บ้านห้วยฮ่อม ต.บ้านเวียง อ.ร้องกวาง จ.แพร่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำในกลุ่มเยาวชนกะเหรี่ยงและม้งใช้เทคนิคกระบวนการฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (on the job training) ขั้นตอนการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (1) ขั้นตอนคัดเลือกเยาวชน (2) ขั้นตอนคัดเลือกหัวข้อการเรียนรู้ (3) ขั้นตอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (4) ขั้นตอนกำหนดรายละเอียดเนื้อหาการเรียนรู้ (5) ขั้นตอนกำหนดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (6) ขั้นตอนประเมินผลก่อนการเรียนรู้ (7) ขั้นตอนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และ (8) ขั้นตอนประเมินผลหลังการเรียนรู้ ส่วนปัจจัยและเงื่อนไขการพัฒนาภาวะผู้นำในกลุ่มเยาวชนกะเหรี่ยงและม้งที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย (1) เงื่อนไขด้านความสมัครใจเข้ารับการพัฒนาของเยาวชน (2) เงื่อนไขที่เยาวชนจะต้องอาศัยอยู่ในชุมชนและมีเวลาว่างที่จะเข้ารับการพัฒนา (3) เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการคัดเลือกหัวข้อการเรียนรู้ (4) ปัจจัยด้านชนเผ่าและศักยภาพของชุมชน (5) ปัจจัยด้านการศึกษา และ (6) ปัจจัยด้านภาษา จากผลการจัดการเรียนรู้ พบว่า เยาวชนกะเหรี่ยง (บ้านขุนตื้นน้อย-บ้านปีพอ และบ้านวะโคโกร) สนใจพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้งานและบำรุงรักษาระบบผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและพลังแสงอาทิตย์ การขยายสัญญาณโทรศัพท์มือถือ และการซ่อมบำรุงรถจักรยานยนต์ ส่วนเยาวชนม้ง (บ้านห้วยฮ่อม) สนใจพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการปลูกมะม่วงและการเลี้ยงกบ เยาวชนทั้ง 3 ชุมชน ส่วนมากมีคะแนนพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนบ้านขุนตื้นน้อย-บ้านปีพอ มีคะแนนพฤติกรรมในระดับปานกลาง ระดับมาก และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.4 ร้อยละ 69.2 และร้อยละ 15.4 ตามลำดับ เยาวชนบ้านวะโคโกร มีคะแนนพฤติกรรมในระดับปานกลาง ระดับมาก และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.4 ร้อยละ 46.1 และร้อยละ 38.5 ตามลำดับ ส่วนเยาวชนบ้านห้วยฮ่อมมีคะแนนพฤติกรรมในระดับปานกลาง ระดับมาก และระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.1 ร้อยละ 69.2 และร้อยละ 7.7 ตามลำดับ และในภาพรวม พบว่า เยาวชนทั้ง 3 ชุมชน มีผลการประเมินหลังจากการจัดการเรียนรู้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับผลการประเมินก่อนการจัดการเรียนรู้

Abstract

The objective of this study was to test the participatory learning process to improve the leadership ability of Karen and Hmong's youths, and to synthesize factors and conditions of the improvement. Samples are 14-28 years old, male and female youths of Karen and Hmong from 3 communities: (1) Wadokro village, tambon Mae Song, Ta Song Yang district, Tak (2) Khun Tuun noi - Baan Pi Por village, tambon Mae Tuun, Om Koi district, Chiang Mai (3) Huay Hom village, tambon Baan Vieng, Rong Kwang district, Prae. To conduct the participatory learning process, we use the technique of "On the job training". The process of the learning process in participatory forms as following. (1) Select of Youth (2) Select of learning topics (3) Specify objectives of Learning (4) Specify learning content (5) Specify format of learning activities (6) Evaluation of prior learning (7) Learning activities (8) evaluation of after learning. Factors and conditions of leadership development among young Karen and Hmong which is the following. (1) Youth must voluntarily developed (2) young people will have to live in the community and have some free time to be developed (3) young people must be involved in the selection of topics for learning (4) Tribes and potentiality of the community (5) Educational factor (6) Language factor. From the research, we find that Karen youths from Wadokro and Khun Tuun noi - Baan Pi Por villages are interested in using and maintenance hydroelectricity system, solar energy, mobile phone repeaters, and motorcycle maintenance. Hmong youths from Huay Hom village are interested in mango growers and frog farming. The youths from 3 communities have the behavior scores in high level. Khun Tuun noi - Baan Pi Por's youths have scores in fair, high, and very high level are 15.4%, 69.2%, and 15.4% respectively. Wadokro's youths have scores in fair, high, and very high level are 15.4%, 46.1%, and 38.5% respectively. Huay Hom's scores in fair, high, and very high level are 23.1%, 69.2%, and 7.7% respectively. Overall, all communities have better evaluation results of learning management after attendance the programs.